

DOOR CONNIE TE GROTENHUIS

© Foto Alex Gitzels/Westfriesland Media.

Innoveren in Zorg en Welzijn met Technologie

In oktober 2020 ging de post-hbo leergang 'Innoveren in Zorg en Welzijn met Technologie' van start. Een leergang, voortgekomen uit het samenwerkingsverband Talent Academy Westfriesland. Het ActieLeernetwerk vanuit het ministerie van VWS is zeer enthousiast over het project en heeft het initiatief benoemd tot Koploper. In dit artikel gaan we in op het ontstaan van de leergang, de toegevoegde waarde van mensen die kunnen bijdragen aan innovaties in Zorg en Welzijn met technologie, en ervaringen van deelnemers en docenten.

In de regio Westfriesland staat het onderwerp 'Leren en werken in de zorg' op de kaart. Bestuurders van zorgorganisaties Omring en WilgaerdenLeekerweideGroep hebben in dit kader, samen met hogeschool Inholland als onderwijspartner, in juni 2020 de Talent Academy Westfriesland opgericht.¹

Begin 2019 vonden de eerste oriënterende gesprekken plaats tussen de Westfrieze Bedrijvengroep, diverse Westfrieze gemeenten, Omring en WilgaerdenleekerweideGroep. Aanleiding was de zorg in verband met de vergrijzing en ontgroening in de regio. Dit, in combinatie met toegenomen economische groei en werkgelegenheid, zorgt ervoor dat sectoren als de zorg kampen met steeds

grotere personeelstekorten. Het betreft hier bestaande, reguliere banen en werkgelegenheid.

Voortraject

Ciska Pouw was vanaf het begin betrokken bij het initiatief. Ze werd als kwartiermaker en onderwijs makelaar ingeschakeld om binnen de regio verbanden te leggen tussen ICT & Techniek, Bouw & Vastgoed en Zorg & Welzijn. Al bij aanvang was het de ambitie om (vormen van) hoger onderwijs in de regio te organiseren. Enerzijds om jonge talenten uit de regio 'dichtbij huis' perspectief te bieden, anderzijds om talenten van 'buiten de regio' aan Westfriesland te verbinden. Pouw vertelt dat al snel duidelijk werd dat de arbeidsmarkt- en opleidingsvraagstukken bin-

nen genoemde sectoren verschillend waren en dat er niet zozeer sprake was van één gedeelde behoefte. "Ze kunnen elkaar echter wel 'ontmoeten' waar het grote(re) regionale opgaven betreft rondom onder meer ontgroening, vergrijzing, leefbaarheid en economisch perspectief."

De zorg heeft als grootste werkgever in de regio een eigen scope én flinke uitdagingen. De bestuurders van care-organisaties Omring en WilgaerdenLeekerweideGroep hebben daarom hun visie, behoeften en krachten gebundeld. De onderwijs- en ontwikkelvraagstukken van deze zorgorganisaties waren dan ook leidend in Pouw's opdracht. De focus ligt op het organiseren van (vormen van) hoger onderwijs. Het middel-

baar beroepsonderwijs is in de regio namelijk goed vertegenwoordigd. Dit gold echter nog niet voor het hoger onderwijs. Daar ligt volgens Pouw niet alleen een motor achter innovatiekracht, maar ook ontwikkelperspectief voor ambitieuze nieuwe talenten én bestaande medewerkers.

In hogeschool Inholland, met onder andere de masteropleiding Advanced Health Informatics Practice (AHIP), vond Pouw de juiste onderwijspartner en inhoudelijk expert ten behoeve van de Talent Academy Westfriesland. De post-hbo leergang 'Innoveren in Zorg en Welzijn met Technologie' (IZWT) vormt de eerste mijlpaal. "De toenemende druk op de zorg zal niet (alleen) kunnen worden opgelost door meer mensen te vinden. Dus is het belangrijk technologie in te zetten waar mogelijk. Zodat de zorgmedewerkers goed ingezet kunnen worden voor die dingen waar ze echt voor nodig zijn, en waarbij de Talent Academy Westfriesland opleidingen op hbo-niveau wil aanbieden om het zittende personeel perspectief te bieden."

Ook Vera van Waardenburg, clustermanager bij hogeschool Inholland, is blij met de Talent Academy Westfriesland, en met de leergang IZWT. "Zelfstandigheid en zelfregie vergroten: iedereen wil toch regisseur over zijn eigen leven blijven? Technologie kan daarbij helpen. Onze maatschappelijke opdracht als hogeschool en zeker als masteropleiding Advanced Health Informatics Practice is: zorgprofessionals opleiden die hierbij ondersteunen. In de leergang IZWT slaan zorgprofessionals die al jaren in de zorgpraktijk werken een brug tussen de wereld van technologie en die van zorg en welzijn. Zij verrijken hun zorgpraktijk met technologie."

Van start

Eind oktober 2020 begon de leergang IZWT met deelnemers van verschillende zorginstellingen uit de kop van Noord-Holland (zie ook de openingsfoto, red.). Hun achtergrond is divers: een deel heeft een zorgachtergrond en een deel heeft een ICT- of innovatiegerichte achtergrond. Alle deelnemers hebben meerdere jaren ervaring opgedaan in een zorggerelateerde omgeving.

Met alle deelnemers en hun praktijkleiders zijn intakegesprekken gevoerd om verwachtingen door te nemen en een goed beeld te schetsen van de opleiding. De leergang heeft een opleidingsduur van een jaar. In oktober 20 werd gestart met de module 'Oriënteren op eHealth', gevolgd door 'Organisatie en Big Data'. Om inzichtelijk te maken hoe opgedane kennis en kunde in de praktijk zijn weg vindt, zijn diverse excursies verweven in het opleidingsprogramma. Een geplande excursie naar het innovatielab van Omring werd vanwege de corona-maatregelen omgezet naar een gastbezoek van het lab bij de ruime leslocatie.

Als onderdeel van de eindopdracht voor de eerste module hebben de studenten een pitch verzorgd over een e-health innovatie die zij op hun

afdeling zullen introduceren. Deze pitch werd beoordeeld door diverse externe deskundigen vanuit de praktijk. De jury was aangenaam verrast door de variatie van gepresenteerde digitale toepassingen, zoals een intelligent fotolijstje met persoonsalarmering en serious gaming tijdens welzijnsactiviteiten.

Opereren als bruggenbouwer

Het beoogde resultaat van de leergang is dat zorgprofessionals als 'bruggenbouwer' opereren tussen de domeinen zorg/welzijn en (ICT)techniek.

kundige, geeft aan dat het mooi is om te zien dat deelnemers aan de leergang nu al meer bij innovaties in hun praktijk zijn betrokken.

"Dit geeft aan hoeveel behoefte er in de praktijk is aan experts op dit gebied. Daarnaast is het voor ons erg leuk om door deze leergang veel contacten te leggen met bedrijven in de regio die hun medewerking verlenen door gastlessen te geven of door hun deelname in bijvoorbeeld een jury bij pitches door studenten. Doordat de opleiding zo dicht op de praktijk zit is het voor ons als docenten een mooie

DE TOENEMENDE DRUK OP DE ZORG KAN NIET ALLEEN WORDEN OPGELOST MET MEER MENSEN

Dat hier al tijdens de opleiding stappen in worden gezet, blijkt uit de reacties van studenten. "Deze opleiding biedt een mooie combinatie tussen theoretische stof en toepassingen in de praktijk", vertelt bijvoorbeeld Fleur Kerssemakers, informatiemanager bij Omring. "Veel van de theorie die wij tijdens de lesdagen tegenkomen, moeten we vervolgens toepassen in de praktijk."

Doordat de studenten met de opleiding bezig zijn, worden zij meer betrokken bij de implementatie van technologie binnen hun organisatie. Sylvia Hooiveld is wijkverpleegkundige bij WilgaerdenLeekerweidegroep en projectmedewerker eHealth. Toen ze bij Wilgaerden kwam werken, had ze al enige ervaring op het gebied van de brugfunctie tussen zorg en ICT en ze wilde hier opnieuw een rol in spelen.

"Ik zag dat ze vanuit het bestuur wilden innoveren en toen kwam deze opleiding voorbij. Ik dacht 'dit is het helemaal'. Net of ze speciaal voor mij een opleiding hadden gemaakt." Ze is ook bezig met de medicijn dispenser, omdat die nog ontbrak. Dat is echt haar eigen project geworden en de eerste stap naar technologie in de wijk, aldus Hooiveld.

Toekomst van de zorg

Larissa Aris, kwaliteitsverpleegkundige bij Omring, vertelt dat zij voor de opleiding heeft gekozen omdat ze zich in haar functie op de toekomst wil richten. Ze heeft zich afgevraagd wat de toekomst van de zorg is, en is van mening dat e-health, robotica en domotica daar een belangrijke rol in zullen spelen. Binnen Omring heeft elke kwaliteitsverpleegkundige een eigen aandachtsgebied, en voor Aris is dat technologie geworden. "De kwaliteitsverpleegkundigen van andere locaties komen bij me met vragen als 'Is daar iets voor, weet jij iets of ken jij iets en hoe moet ik dat dan implementeren?' Dat vind ik dan heel erg leuk want daar zijn we nu mee bezig in de opleiding dus daar kun je anderen dan meteen in meenemen."

Ybranda Koster, docent bij de leergang en bij de master AHIP en van oorsprong zelf verpleeg-

manier om up to date te blijven qua ontwikkelingen in de praktijk. Een echte win-win situatie!"

Vervolg

Alle modules uit de leergang maken deel uit van de geaccrediteerde masteropleiding Advanced Health Informatics Practice (AHIP) van hogeschool Inholland. De docenten van deze masteropleiding verzorgen het onderwijs en zijn nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de leergang.

Indien alle modules door de deelnemers zijn afgerond met een voldoende, ontvangen zij het certificaat 'post-hbo leergang Innovaties in Zorg en Welzijn met Technologie'. Met dit certificaat kunnen zij, wanneer zij zich nog verder willen ontwikkelen op het snijvlak van zorg, welzijn en ICT, vrijstelling krijgen voor de reeds behaalde modules van de masteropleiding AHIP.

Nu de post-hbo leergang IZWT een aantal maanden op weg is, mag geconcludeerd worden dat zij een aanwinst is voor het aanbod aan zorg gerelateerd onderwijs binnen de regio. De opstart van een tweede groep wordt binnenkort in gang gezet. ■

1. Westfrieze Bedrijvengroep. Landelijke erkenning voor succesvolle post-hbo zorg samenwerking in regio Westfriesland updated 2021 Dec.

Connie te Grotenhuis verzorgt Communicatie en PR bij de masteropleiding Advanced Health Informatics Practice van hogeschool Inholland Amsterdam/Diemen.